

STANOWISKO
XV Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich
Ossa k. Rawy Mazowieckiej, 13.04.2012 r.

w sprawie zmian w systemie finansów publicznych

Zgromadzenie Ogólne Związku Powiatów Polskich z ogromnym niepokojem obserwuje obecny kierunek prac nad zmianami w systemie finansów publicznych – koncentrujący się na zagadnieniach drugorzędnych, a ignorujący konieczność podjęcia zmian o fundamentalnym charakterze.

Bez mała rok Ministerstwo Finansów prowadziło prace nad mechanizmami ograniczającymi deficyt i dług jednostek samorządu terytorialnego.

Nie negując wagi dążenia do osiągnięcia: czy to kryterium konwergencji, to jest obniżenia deficytu całego sektora finansów publicznych; czy też zrealizowania średnioterminowego celu fiskalnego - uważamy za niepotrzebne koncentrowanie wysiłku legislacyjnego na tych właśnie zagadnieniach.

Pamiętać należy, że zgodnie z prawem polskim jednostki samorządu terytorialnego nie mogą się zadłużać na potrzeby bieżące, co oznacza, że całość długu jednostek samorządu terytorialnego ma charakter inwestycyjny. Ograniczenie inwestycji przekłada się natomiast na zmniejszenie zarówno wpływów budżetowych, jak i spowolnienie rozwoju gospodarczego. Niezależnie od tego niepożądanego zjawiska, także wprowadzone już indywidualne limity zadłużenia, oparte na wysokości osiągniętej nadwyżki operacyjnej, w perspektywie dwóch lat sprawią, że problem nadmiernego deficytu w podsektorze samorządowym samoistnie zniknie. Naszym zdaniem, rzeczywiste problemy finansowania podsektora samorządowego finansów publicznych leżą zupełnie gdzie indziej.

Jak nieodmiennie przypominamy – przy okazji reformy samorządowej w roku 1998 dochody powiatów zostały ustalone na poziomie niższym niż rzeczywiste potrzeby. Co więcej – w ciągu minionych kilkunastu lat stan ten uległ dalszemu pogorszeniu ze względu na permanentne przekazywanie nowych zadań bez adekwatnych środków finansowych. W efekcie sytuacja finansowa jednostek szczebla powiatowego jest obecnie dalece niezadowolająca.

Należy również wskazać, że Europejska Karta Samorządu Lokalnego w swoim art. 9 ust. 3 wskazuje, że przynajmniej część zasobów finansowych społeczności lokalnych powinna pochodzić z opłat i podatków lokalnych, których wysokość społeczności te mają prawo ustalać. Tymczasem powiatom nie zostało przyznane żadne władztwo podatkowe.

Wobec wskazanych powyżej kwestii, Związek Powiatów Polskich oczekuje natychmiastowego podjęcia prac nad stworzeniem nowego systemu dochodów jednostek samorządu terytorialnego.

Szczególnym uszczupleniem dochodów wszystkich jest są wszelkie ulgi podatkowe. Popieramy zatem inicjatywę ZMP zwiększenia udziału w podatku PIT do 50,02% dla gmin, do 13,03% dla powiatów oraz do 2,03% dla województw.

System ten powinien przewidywać:

- zachowanie konstytucyjnej zasady adekwatności dochodów jednostek samorządu terytorialnego do przydzielonych im zadań;
- zwiększenie efektywności poszczególnych źródeł dochodowych, w szczególności poprzez wprowadzenie powszechności obciążenia poszczególnymi daninami publicznymi;
- przyznanie powiatom władztwa podatkowego;
- istnienie mechanizmów równoważenia dochodów poszczególnych jednostek samorządu terytorialnego, dających wszystkim obywatelom gwarancje świadczenia samorządowych usług publicznych na poziomie nie niższym niż minimalne standardy, a jednocześnie nie stanowiący nadmiernego obciążenia dla wspólnot w lepszej sytuacji finansowej.

Przewodniczący
XV Zgromadzenia Ogólnego
Związku Powiatów Polskich

Marzena Kempieńska